

Łukasiewicz
Łódzki
Instytut
Technologiczny

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH w Sieć Badawcza Łukasiewicz – Łódzkim Instytucie Technologicznym

Z uwagi na to iż:

1. jednym z celów Sieć Badawcza Łukasiewicz - Łódzkiego Instytutu Technologicznego (dalej: Łukasiewicz – ŁIT) jest działalność promocyjna i edukacyjna wśród małoletnich, polegająca na popularyzacji wiedzy z dziedziny nauk inżynieryjno-technicznych, obejmującej dyscypliny: inżynieria materiałowa, chemiczna, biomedyczna i inżynieria środowiska. Działalność ta ma na celu rozbudzenie zainteresowanie młodych ludzi nauką i realizowana jest poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych i warsztatów (połączonych z samodzielnym eksperymentowaniem), podczas których – w sposób przystępny i atrakcyjny – małoletnim przekazywane są wartościowe treści naukowe oraz ekologiczne;
2. Łukasiewicz – ŁIT współpracuje z Ochotniczymi Hufcami Pracy (dalej: OHP) realizując działania m.in. na rzecz zapewnienia miejsc na naukę dla młodzieży objętej opieką OHP oraz przygotowujących młodocianych pracowników, pobierających naukę zawodu, do egzaminów kwalifikacyjnych w rzemiośle;
3. Łukasiewicz – ŁIT prowadzi badania z udziałem małoletnich w placówkach oświatowych,
4. ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich zostały na organizatorów działalności m.in. oświatowej, wychowawczej, artystycznej, rekreacyjnej, sportowej lub związanej z rozwijaniem zainteresowań przez małoletnich nałożone szczególne obowiązki w zakresie ochrony małoletnich;
5. ochrona bezpieczeństwa małoletnich jest dla Łukasiewicz - ŁIT priorytetem w związku z realizacją zadań określonych w pkt. 1- 3;

opracowane zostały poniższe Standardy Ochrony Małoletnich zwane dalej Standardami.

§ 1 Definicje

1. Ilekroć w niniejszych Standardach jest mowa o:
 - 1) małoletnim – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia,
 - 2) opiekunie małoletniego - należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego rodzica, opiekuna prawnego lub rodzica zastępczego,
 - 3) krzywdzeniu małoletniego – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracowników Łukasiewicz – ŁIT lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie,

- 4) wykorzystaniu seksualnym – rozumie się przez to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa,
- 5) rejestrze - należy przez to rozumieć Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym prowadzony przez Ministra Sprawiedliwości wprowadzony na mocy ustawy z dnia 13 maja 2016b roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,
- 6) dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Łukasiewicz – ŁIT,
- 7) pracowniku – należy przez to rozumieć wszystkich pracowników Łukasiewicz - ŁIT, w tym też zleceniobiorców Łukasiewicz - ŁIT, jak również inne osoby dorosłe niebędące pracownikami Łukasiewicz - ŁIT, a mające kontakt z małoletnimi poprzez zaangażowanie w działania skierowane do małoletnich (m.in. osoby odbywające praktyki lub staże w Łukasiewicz – ŁIT),
- 8) osobie odpowiedzialnej za Standardy - należy przez to rozumieć przedstawiciela Działu zajmującego się sprawami pracowniczymi w Łukasiewicz - ŁIT, który wraz z radcą prawnym, inspektorem ochrony danych oraz dyrektorami centrów / kierownikami komórek organizacyjnych – sprawuje nadzór nad realizacją Standardów Ochrony Małoletnich w Łukasiewicz – ŁIT.

§ 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a pracownikami Łukasiewicz – ŁIT

Pracownicy Łukasiewicz – ŁIT w kontaktach z małoletnimi powinni kierować się w szczególności następującymi zasadami:

- 1) dobrem małoletniego,
- 2) małoletnich należy traktować z szacunkiem, nie zawstydzać, nie lekceważyć, nie obrażać, podnieść głos jedynie wtedy, kiedy wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie),
- 3) niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie, a w przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego jest zagrożone należy niezwłocznie poinformować o tym fakcie właściwe służby,
- 4) nie wolno dotykać małoletnich w sposób, który zgodnie z ustalonymi zwyczajami społecznymi jest nieakceptowalny (dopuszczalne są zatem w szczególności: udział w prawnie dopuszczalnych działaniach, w których kontakt taki jest rzeczą zwyczajną, jak na przykład zawody sportowe, pomoc niepełnosprawnemu, jeśli typ niepełnosprawności tego wymaga, a opiekun małoletniego wyrazi na to zgodę). Ponadto kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją bądź z wykorzystaniem stosunku zależności,
- 5) nie wolno kontaktować się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi ani spotykać się z małoletnim poznanym w związku z działaniami w Łukasiewicz - ŁIT bez wiedzy opiekuna tego małoletniego,
- 6) należy natychmiast reagować w przypadku zaobserwowania sytuacji przemocowych pomiędzy samymi małoletnimi, w szczególności poprzez powstrzymanie eskalacji konfliktu i zachowań niedozwolonych,
- 7) każdorazowo należy rozważyć czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione, a decyzje dotyczące konkretnego małoletniego powinny uwzględniać również bezpieczeństwo pozostałych małoletnich,

- 8) należy zwracać uwagę na właściwość i poprawność relacji zachodzących pomiędzy pracownikami Łukasiewicz – ŁIT a małoletnimi, jak również zwracać uwagę na symptomy krzywdzenia małoletnich,
- 9) należy zachować szczególną ostrożność w kontaktach z małoletnim, który uprzednio doznał krzywdy, w tym znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, w przypadku, gdy pracownik Łukasiewicz - ŁIT ma wiedzę o takiej sytuacji.

§ 3

Uprawnienia i obowiązki osoby odpowiedzialnej za Standardy

Osoba odpowiedzialna za Standardy:

- 1) dba, aby pracownicy Łukasiewicz - ŁIT zapoznali się ze Standardami, odbiera od nich oświadczenia o zapoznaniu się z nimi. Wzór oświadczenia stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszych Standardów,
- 2) na wniosek dyrektora centrum lub kierownika komórki organizacyjnej odbiera od pracowników Łukasiewicz - ŁIT oświadczenie, którego wzór stanowi **Załącznik nr 2** do Standardów, przed rozpoczęciem przez pracownika działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich,
- 3) sprawdza danego pracownika Łukasiewicz - ŁIT w Rejestrze przed rozpoczęciem przez niego działalności z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać dopuszczona do działalności określonej w zdaniu 1,
- 4) niezwłocznie odsuwa od wszelkich form kontaktu z małoletnimi pracownika Łukasiewicz - ŁIT w przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec niego postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo przeciwko małoletniemu,
- 5) wraz z radcą prawnym oraz inspektorem ochrony danych monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach,
- 6) przechowuje dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego do czasu zakończenia sprawy, chroni dokumentację przed dostępem osób nieuprawnionych,
- 7) przekazuje Dyrektorowi wszelkie uwagi, proponowane zmiany i incydenty w zakresie naruszania Standardów.

§ 4

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

1. W przypadku powzięcia przez pracownika Łukasiewicz – ŁIT podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, należy niezwłocznie poinformować o tych podejrzeniach pracownika działu zajmującego się sprawami pracowniczymi w Łukasiewicz – ŁIT lub Inspektora Ochrony Danych. Obowiązek ten dotyczy każdej sytuacji krzywdzenia, niezależnie od tego, czy sprawcą jest pracownik Łukasiewicz – ŁIT czy inny małoletni.
2. Osoba odpowiedzialna za Standardy decyduje o przeprowadzeniu interwencji jeżeli:
 - 1) o interwencję poprosi małoletni lub jego opiekun prawny lub

- 2) o interwencję lub współudział w interwencji poprosi podmiot (m.in.: szkoła, organizacja młodzieżowa, przedszkole), który współorganizował udział małoletniego w działaniach realizowanych przez Łukasiewicz - ŁIT lub
- 3) odpowiedzialny za Standardy uzyskał informację, że opiekun prawny lub podmiot wymieniony w pkt 2 mogą być zaangażowani w krzywdzenie małoletniego lub nie dają rękojmi udzielenia pomocy małoletniemu i wyjaśnienia przypadku krzywdzenia małoletniego.
3. Osoba, wobec której istnieje podejrzenie krzywdzenia małoletniego jest całkowicie wyłączana z procedury podejmowania interwencji.
4. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez pracownika Łukasiewicz - ŁIT, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
5. O ile interwencja nie jest prowadzona na podstawie procedury podmiotu, z którym Łukasiewicz - ŁIT wspólnie prowadzi interwencję na podstawie pisemnego ustalenia, zastosowanie ma procedura Łukasiewicz - ŁIT określona w ust. 7 tego paragrafu.
6. Jeżeli interwencja nie jest prowadzona przez Łukasiewicz - ŁIT lub jest prowadzona na podstawie procedury innego podmiotu, Odpowiedzialny za Standardy sporządza na tę okoliczność notatkę służbową zawierającą wyjaśnienie co do przyjętego sposobu wyjaśnienia przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
7. Interwencja w Łukasiewicz - ŁIT prowadzona jest zgodnie z następującą procedurą:
 - 1) Osoba odpowiedzialna za Standardy wszczyna procedurę zakładając kartę interwencji, której wzór stanowi **Załącznik nr 3** do Standardów. Wszelkie ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
 - 2) Dyrektor wyznacza zespół interwencyjny w składzie adekwatnym do danego przypadku. Do udziału w zespole interwencyjnym może zostać zaproszony specjalista, w szczególności psycholog lub pedagog.
 - 3) Zarówno zgłaszający przypadek krzywdzenia małoletniego, osoby posiadające o tym przypadku wiedzę, jak i członkowie zespołu interwencyjnego są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane Dyrektorowi oraz uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
 - 4) Zespół interwencyjny przeprowadza rozmowę z małoletnim o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego. Zespół interwencyjny stara się ustalić przebieg zdarzenia.
 - 5) W przypadku krzywdzenia przez innego małoletniego należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunem, a także oddzielnie z małoletnim poddawany krzywdzeniu i jego opiekunem. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzan o krzywdzenie innego małoletniego nie jest krzywdzony przez opiekuna lub inne osoby.
 - 6) Po wysłuchaniu małoletniego, zespół interwencyjny bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności powinien wysłuchać pracownika Łukasiewicz - ŁIT lub inną osobę podejrzaną o krzywdzenie małoletniego oraz inne osoby mające wiedzę na temat zdarzenia oraz sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego, w tym w szczególności jego opiekuna.
 - 7) W rezultacie poczynionych ustaleń zespół interwencyjny może podjąć następujące działania:
 - a) W przypadku podejrzenia popełnienia wobec małoletniego przestępstwa zespół interwencyjny sporządza zawiadomienie i przekazuje je do podpisu Dyrektorowi celem skierowania do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.

- b) W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunem wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, który doświadczył krzywdzenia, zespół interwencyjny sporządza wniosek, który przekazuje do podpisu Dyrektora celem skierowania do właściwego sądu opiekuńczego.
- c) W przypadku, gdy pracownik Łukasiewicz - ŁIT dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, zespół interwencyjny rekomenduje zastosowanie odpowiednich środków dyscyplinarnych.
- d) Zespół interwencyjny organizuje spotkania z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
- e) W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, Dyrektor informuje o tym fakcie opiekunów małoletniego na piśmie.
- f) W przypadku krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego zespół interwencyjny, wspólnie z opiekunem małoletniego krzywdzącego, opracowuje plan, celem wyeliminowania zachowań niepożądanych i zapewnienia bezpieczeństwa osobie krzywdzonej.
- g) W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne, rodzina jest niewydolna wychowawczo lub rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego, zespół interwencyjny informuje Dyrektora o potrzebie pomocy rodzinie. Jeśli niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania - konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty, zespół interwencyjny przekazuje wniosek do podpisu do Dyrektora celem skierowania go do właściwego ośrodka pomocy społecznej.

§ 5

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. Osoba odpowiedzialna za Standardy obowiązana jest co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Pracownicy Łukasiewicz - ŁIT mogą zgłaszać swoje uwagi, proponować zmiany uregulowań zawartych w Standardach do osoby odpowiedzialnej za Standardy.
3. Wszelkich zmian w Standardach dokonuje Dyrektor w drodze zarządzenia.

§ 6

Zasady udostępniania Standardów rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim

1. Standardy są dokumentem ogólnodostępnym, w szczególności dla pracowników Łukasiewicz - ŁIT, małoletnich i ich opiekunów.
2. Łukasiewicz - ŁIT ogłasza wprowadzenie Standardów w sposób umożliwiający zapoznanie się z dokumentem przez pracowników, standardy publikowane są w intranecie.
3. Standardy zostają opublikowane na stronie internetowej Łukasiewicz - ŁIT.

4. Opiekunowie małoletnich oraz małoletni mają możliwość zapoznania się Standardami na stronie internetowej Łukasiewicz – ŁIT

§ 7

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Jeżeli Łukasiewicz - ŁIT zapewnia małoletnim dostęp do urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet zobowiązany jest podejmować działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem i filtrujące treści.
2. W miarę możliwości pracownicy Łukasiewicz – ŁIT powinni informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Na terenie Łukasiewicz - ŁIT pracownicy powinni sprawować nadzór nad treściami, do których dostęp mają małoletni oraz podejmować interwencje w przypadku dostępu do treści nieodpowiednich.

§ 8

Zasady ochrony danych osobowych małoletniego oraz wizerunku

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Osobami uprawnionymi do przetwarzania danych osobowych są:
 - 1) Dyrektor,
 - 2) inne osoby upoważnione pisemnie przez Dyrektora.
3. Pracownicy mają obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarzają oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
4. Łukasiewicz - ŁIT szanuje prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, dlatego dba o ochronę jego wizerunku.
5. Upublicznienie przez Łukasiewicz - ŁIT wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna małoletniego (**Załącznik nr 4**). W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik Łukasiewicz - ŁIT powinien skontaktować się z opiekunem małoletniego w celu uzyskania zgody.
6. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 9

Postanowienia końcowe

Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.